

Beste leden en relaties,

Buiten is het goed waar te nemen dat de herfst is begonnen, dus voor velen van ons volop gelegenheid om wat meer tijd aan heemkundige zaken te besteden. Ook in deze nieuwsbrief weer de nodige aandacht voor onze vereniging en andere aspecten rondom dit onderwerp. We wensen jullie veel informatief leesplezier.

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

Nog geen einde aan corona?

Het lijkt een gebed zonder einde: we hebben een korte tijd mogen “snuffelen” aan een beetje meer vrijheid om langzaam de weg naar normaal met elkaar op te pakken. Maar door de veelheid aan besmettingen en de steeds grotere wordende druk op de gezondheidszorg heeft onze overheid weer zeer strakke beperkingen moeten invoeren.

Voor onze HWR is de consequentie dat de komende weken de nodige activiteiten geannuleerd of opgeschort dienen te worden. Ook de HWR-lezing “Een galerij van Brabantse dokters” kon geen doorgang vinden. Wij betreuren dat zeer maar moeten ons als goede burgers houden aan de voorschriften en hopen daarna de draad weer te kunnen oppakken.

“Een tegen eenzaamheid”

Iedereen voelt zich wel eens alleen, maar als dat te lang duurt, is dat niet goed voor je gezondheid en kun je wel wat hulp gebruiken.

De gemeente Reusel-De Mierden heeft onlangs een brochure uitgegeven met een aantal initiatieven die je kunnen helpen bij eenzaamheid: bit.ly/30p6EIT.

In de brochure staat het “Reuselummeke” vermeld, een wandelroute van 2 of 3 kilometer (naar keuze) die je langs verschillende kunstwerken en de rijke historie van Reusel leidt. Deze route is door onze HWR ontwikkeld in samenwerking met TIP.

De wandeling is ook geschikt voor mensen die minder goed ter been zijn. Vraag je buurvrouw of -man eens om een blokje mee te lopen! De route is te downloaden op onze website (www.heemkundereusel.nl/reuselummeke.html), of gratis te verkrijgen bij TIP en bij de gemeente.

Prijsuitreiking Reusels Heemspel

Op zaterdag 30 oktober werden “drie slimste” mensen van Reusel in het zonnetje gezet. Zij waren de winnaars van het HWR Heemspel waaraan veel inwoners tijdens de “corona-break” zes maanden hebben deelgenomen.

Onze vicevoorzitter memoreerde in zijn toespraak nog maar eens dat wij ons jubileumjaar geheel anders hadden voorgesteld, maar door de situatie van de nood een deugd hebben moeten

maken. Dat dit gelukt is blijkt wel uit de grote hoeveelheid positieve reacties die wij van alle kanten ontvangen hebben, een feit dat ons geweldig positief heeft gestemd.

Onze wethouder Maarten Maas benadrukte dat het Heemspel prima in deze tijd past en voldeed aan het motto van de gemeente "Eén tegen eenzaamheid".

Onder afwisselende muzikale bijdragen van De Schéepers, die hun kudde vandaag in de stal hadden gelaten, werden de winnaars beurtelings naar voren gehaald en gehuldigd door de organisatoren van het heemspel.

We zijn tevreden dat we onze inwoners een beetje afleiding hebben kunnen bieden, trots op al onze vrijwilligers voor hun bijdragen en dankbaar dat onze activiteit in goede aarde is gevallen. Vervolgens geldt voor ons nog steeds:

Wel of geen pandemie: Zonder Heem Kunde Nie

Esperanto in Reusel

De taal Esperanto ontstond aan het begin van de vorige eeuw en de bedoeling was, dat de wereldbevolking dezelfde taal zou spreken, zodat iedereen elkaar kon verstaan. De taal was

bedacht door de Pools-Joodse oogarts Ludwig Zamenhof.

Een grote promotor van het Esperanto in Nederland was Frater Wigbertus van Zon. Hij was leraar aan het pensionaat van de fraters en verbleef tussen 1928 en 1935 in Reusel.

In die tijd richtte hij in Reusel een Esperantoclub op "La Suda Suno" (de Zuidelijke zon).

Het clubhuis was in de Palmboom en de vereniging telde in Reusel zo'n 100 leden. Er werden cursussen Esperanto voor beginners en gevorderden gegeven door deze frater.

Tijdens de oorlog werd het Esperanto door Hitler verboden. Daardoor en door het vertrek van de frater was de club ten dode opgeschreven.

HWR is nog op zoek naar een diploma Esperanto. Ongetwijfeld zijn er in Reusel cursisten geweest die een diploma ontvangen hebben na het slagen voor de cursus Esperanto.

Wij zijn zeer benieuwd met welke mooie Esperanto-brief het getuigschrift aan ons zal worden aangeboden.

Straatnaamgeving (II)

In onze vorige nieuwsbrief rapporteerden we al over de nieuwe Reuselse straatnaam Windvang.

Het afgelopen jaar heeft de werkgroep Toponymie van HWR op verzoek van de gemeente nog meer onderzoeken verricht en adviezen uitgebracht voor de naamgeving van een aantal straten in Reusel.

Deze adviezen met voorstel zijn gebaseerd op de geschiedenis van het betreffend gebied en geïnspireerd op historische feiten.

- Ten Poole** naam van pachthoeve
- Molenzicht** zicht op voormalige molen
- Ten Einde** naam van pachthoeve
- Loowerik** veldnaam, dialect voor leeuwerik

Scheeperskant is de kant waar de schaapherder loopt t.o.v. zijn kudde, namelijk rechts achter.

Scheeperskant

Zo blijkt toch steeds weer het nut en het belang van heemkundig werk om de historie van het verleden vast te houden.

Kempencollectie

Musea en heemkringen uit de Kempen werken hard aan een collectieplan met als doelstelling het Kempisch erfgoed beter zichtbaar en beleefbaar te maken.

Daarbij zullen collecties soms moeten inkrimpen en op elkaar moeten worden afgestemd en gaan deelnemers beleidszaken gezamenlijk oppakken.

Het ultieme doel is de cultuurhistorie van de Kempen te onderzoeken, te bewaren en op allerlei leuke manieren onder de aandacht van het grote publiek te brengen.

Kijk voor meer informatie en een eerste proeve van kunnen maar eens op www.kempencollectie.online, dé toegang tot het Kempisch erfgoed.

Ledenbijeenkomst / Thema-avond

Op dinsdag 2 november heeft HWR haar ledenbijeenkomst "nieuwe stijl", voor de eerste maal na corona, gehouden.

Tijdens een goedbezochte presentatie in onze Heemkamer heeft Hans Loonen onze leden de nodige achtergrondinformatie verstrekt over onze website. Hij heeft alle mogelijkheden de revue laten passeren en de samenhang tussen de diverse onderdelen toegelicht.

Ook werd veel verteld over Memorix Maior en Brabant Cloud, de zaken waarmee elke heemkundekring, nu of in de toekomst, te maken zal krijgen in het kader van de digitalisering.

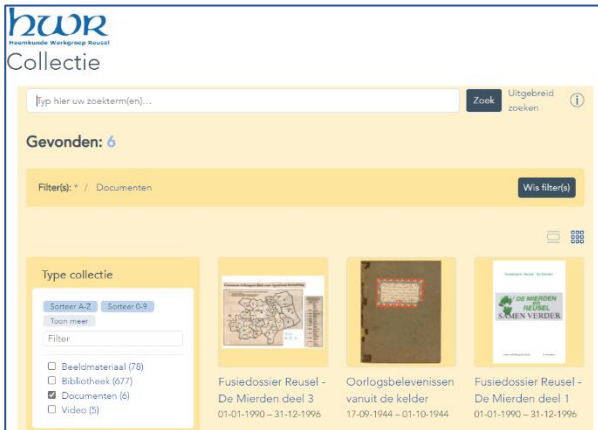
Het was een forse hoeveelheid informatie. Maar het bestuur wil graag alle kennis delen met onze heemleden: een serieuze uitdaging voor de toekomst.

Aanvang inventarisatie / digitalisering collectie

Tijdens bovengenoemde thema-avond werd uitgebreid stilgestaan bij onze eigen Digitale Collectie. Zie <https://heemkundereusel.nl/diw-hwr/>, de eerste resultaten zijn hier te bekijken.

Om deze website te vullen is een aantal leden / vrijwilligers gestart met de inventarisatie van onze heemcollectie. Ze zijn inmiddels al enige tijd, met veel enthousiasme, bezig met het coderen en fotograferen van alle voorwerpen uit ons bezit.

Laat je in onze Heemkamer eens informeren over de resultaten en misschien is het wel een reden voor je om je aan te sluiten bij een groep enthousiaste vrijwilligers. Je hoeft hiervoor geen lid van de HWR te zijn.

Werkgroep Beeld en Geluid

De afgelopen maanden is de werkgroep Beeld en Geluid bezig geweest met het doorspitten van enkele archiefkasten met fotoalbums en losse foto's. Van één van die kasten was de inhoud nog niet helemaal bekend. Met het bekijken van het materiaal zijn de albums op inhoud genummerd en in een Excel-bestand opgenomen. De losse foto's zijn op thema en familienaam gesorteerd.

Om deze foto's toe te voegen aan onze Digitale Collectie moeten ze nog wel op de juiste manier beschreven worden. Dit is nog een hele klus, maar wel noodzakelijk om de foto's straks goed terug te kunnen vinden.

Deze Digitale Collectie is te vinden op onze website. Onder het tabblad Werkgebieden - Collecties kun je doorklikken naar "onze digitale collectie". Daarin zijn nu al aardig wat foto's en

enkele oude 8 mm filmpjes opgenomen: <https://bit.ly/3CanYPj>

Werkgroep Archeologie & Toponiemen

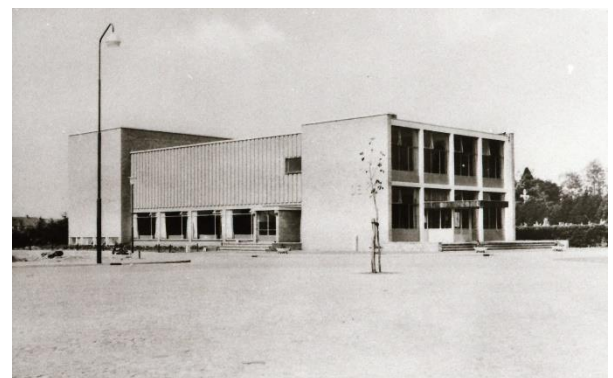
Deze twee werkgroepen hebben vrij veel raakvlakken waardoor het bij ingekomen vragen vaak niet duidelijk is welke werkgroep deze vragen zou moeten bestuderen en beantwoorden.

We hebben deze werkgroepen dan ook samengevoegd met een identieke personele bezetting; e-mailadres: wgarcheologie-toponiemen@heemkundereusel.nl

Werkgroep Cultureel Centrum De Kei

Met een beperkte werkgroep is een aanvang gemaakt om de "overgang" van ons Cultureel Centrum De Kei naar de nieuwe MFA te markeren.

Dat zal een geweldige uitdaging worden temeer daar bij het gouden jubileum van De Kei in 2012 ook al een enorme hoeveelheid geschiedschrijving is gepubliceerd.

Maar de groep zit vol ideeën en is ervan overtuigd dat het, met veel inspanning, zal lukken een mooi programma voor onze gemeenschap te presenteren. Uiteraard is het een en ander afhankelijk van externe factoren zoals de planning van het totale project en de coronaperikelen.

We houden de lezers met onze regelmatige nieuwsbrieven op de hoogte.

BHIC meldt

Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) laat weten dat er nu al bijna 800.000 notaris- en schepenakten online zijn geplaatst.

Huwelijksvoorwaarden, openbare verkopen, testamenten, schuldbekentenissen, minnelijke overeenkomsten en nog veel meer: notarissen legden ze in duizenden akten vast. Ontdek hierin grote en kleine historische gebeurtenissen in jouw familie, dorp of stad. Ook nieuwsgierig? <https://www.bhic.nl/onderzoeken/notaris-schepen-en-andere-akten>.

70 jaar Heemkundekring "De Heerlijkheid Oirschot"

Onze Heemvrienden in Oirschot vierden op 27 oktober j.l. met hun kring het 70-jarig jubileum. Een terugblik in de nieuwsbrief van november leert dat het een heel mooie herdenking en viering is geworden.

HEEMKUNDEKRING
De Heerlijkheid
Oirschot

HWR Reusel wenst het bestuur en alle leden van harte proficiat, een heel mooie toekomst en veel genoeg met een geweldige hobby ten behoeve van de Oirschotse gemeenschap.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant - oktober 2021:

<https://bit.ly/3Flyjdf>

Nieuwsbrief heemkundekring Amalia van Solms Baarle-Nassau/Hertog november 2021:

<https://bit.ly/3kCgKxs>

Nieuwsbrief BHIC - oktober 2021:

<https://bit.ly/3cbYTOp>

Mededelingenblad Heemkundekring

Weerderheem Valkenswaard - november 2021:

<https://bit.ly/3ahgvIT>

Nieuwsbrief Brabants Heem – november 2021:

<https://bit.ly/3ovZxH0>

Nieuwsbrief Heemkunde de Heerlijkheid Oirschot - november 2021: <https://bit.ly/3FcAyiQ>

Nieuwsbrief Brabanders en hun Taal - Oktober

2021: <https://bit.ly/31R8pPS>

Wil jij onze Nieuwsbrief ook regelmatig ontvangen stuur dan een email naar secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen zijn terug te lezen op onze website: heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

Iemand een oor aannaaien

De uitdrukking “iemand een oor aannaaien” gebruiken we om aan te geven dat een bepaald persoon bedrogen wordt. Er wordt de ongelukkige iets wijs gemaakt, hij of zij wordt opgelicht of bedonderd. De betekenis is vrij algemeen bekend, maar waar komt de uitdrukking “iemand een oor aannaaien” eigenlijk vandaan?

Over het algemeen wordt aangenomen dat de uitdrukking afkomstig is uit het onderwijs. Kinderen die iets doms of vervelends hadden gedaan kregen bij wijze van straf vroeger namelijk soms ezelsoren uitgereikt, die men vervolgens over de echte oren moest dragen. Dit om aan iedereen duidelijk te maken dat de persoon in kwestie niet goed bezig was. De kinderen werden publiekelijk te kijk gezet als “domoor”. De ezelsoren verwezen naar de uitdrukking “zo dom zijn als een ezel”.

De bekende dominee en neerlandicus Carolus Tuinman (1659 – 1728) schreef het volgende over de herkomst van de uitdrukking:

“’t Is ontleend van de gemaakte ezelsoren, die gehecht worden aan de mutzen van zulke, die men tot schande als ezels wil tentoonstellen: gelijk in de kinderscholen tot straffe van botteriken wel placht te geschieden.”

In de loop der tijd zou de uitdrukking “iemand een oor aannaaien”, die al sinds de zestiende eeuw voorkomt, van de figuurlijke betekenis “dom bezig zijn” uiteindelijk de betekenis hebben gekregen die we vandaag de dag kennen.

De ezelsoren van koning Midas

De ezelsoren vinden we ook terug in de mythe van koning Midas. Die was op een dag getuige van een wedstrijd tussen de god Pan en Apollo. Pan beweerde dat hij met zijn panfluit mooiere muziek maakte dan Apollo met zijn goddelijk snarenspeel. Afsproken werd dat beiden een stuk zouden spelen, waarna de god Tmolos zou beoordelen welke muziek mooier was. Toen deze god na afloop meldde dat Apollo de wedstrijd had gewonnen, was koning Midas zo onhandig om zijn persoonlijke mening te geven. Volgens hem had de jurerende God het helemaal mis en moest de prijs aan de god Pan toekomen. Apollo reageerde woedend. Hij greep Midas bij de oren en sprak: “Oren die zo dwaas oordelen, verdienen geen mensengedaante meer!”

De god trok vervolgens hard aan de oren van de bijdehante koning waardoor ze een stuk groter werden. Vervolgens groeide er een dikke laag haar over. Koning Midas had vanaf die dag ezelsoren. Uit schaamte droeg hij voortaan een tulband over zijn hoofd.

Bron: Historiek